

კანონმდებლობა და უარყოფითი გზის დადგენა? გერმანიის ორგანიზაციისა და მთავრობის კანონპროექტის საფუძველი სხვა დასწავა. მაგრამ ორივემ დასწავა დასწავლების საშუალება—მეთოდის ბორის დიდი მსგავსება, თითქმის ერთნაირია. გერმანიის 83 წლის კანონმდებლობამ ახალი არაფერი შექმნა, ძველი დაკანონა, აქ წარმოდგენილ კანონპროექტსაც საფუძველად 1886 წელს უმადლიერად დამტკიცებული მინისტრთა კომიტეტის დებულება პინს და იგი ახალს არაფერს ამბობს და 45 წლის განმავლობაში არსებულ მუშათა საეკიპო დახმარების ორგანიზაციას აკანონებს. მთავრობის კანონპროექტი აღიარებს, რომ საეკიპო დახმარება უფასო უნდა იყოს. ამ ორ დებულების განსხვავება მთავრობა შეუძლებლად და უსამართლოდ სთვლის. იგი დარწმუნებულია, რომ ამ გამოსარჩევით მხარს აძლევს იმს, რასაც ცხოვრებაში ფესვი გაუღდამს. 1886 წელს მინისტრთა კომიტეტის გადაწყვეტილებით მუშათა 84/0, რომელიც საქარბო ინსპექციის ითვლებიან, შესაფერი, კარგად მოწყობილი საეკიპო დახმარება აქვთ. 964 ქარხანის ისეთი კარგი საავადმყოფო აქვთ, რომ სხვათა კი უხმარება. მილიონ რვათა ათას კაცში, შეიღას ოთხმოცდაათობიანი ათასი სარგებლობდა და 1907 წელს უფასოდ ირჩენდა თავსა. მილიონმა და 300 ათასმა არა-მუშამ კი იმავე საავადმყოფოში მიიღო დახმარება. ჩვენი პროექტი არსებულ მდგომარეობას ამარტებს და ფრთხილად, დინჯად იქცევა. რადგან 964 ქარხანისთან არსებულ საავადმყოფოში უფასო ექიმობას აკანონებს. პროექტი იმითაც არის კარგი, რომ დამტკიცებულ 1886 წ. დებულებაში შესწორებანი შეატქეს. იგი ფრთხილია, რადგან არსებულ კანონმდებლობაში დიდი ცვლილება არ შეატქეს და რუსულ ანდაზას მისდევს: სიკეთისათვის სამაგეროს არ ეძებენ. მუშათა კომისიის მიერ წამოყენებული ახალი კანონები 964 ქარხანის საავადმყოფოების ბედს დასაბუთებს უქადის, მექარხნეების საკუთრებას შეადგენს ეს საავადმყოფოებს ექსპროპრიაციის ხომ არ მოგახდენთ და მუშათა კასის ხომ ვერ გადაცემთ იმ დაწესებულებას, რომელიც მექარხნეებმა კანონიერად დაარსეს და ჰუმანობას ხელმძღვანელობენ. მთავრობის კანონპროექტი სამართლიანობის საფუძველზეა აგებული, რადგან ერთსა და იმავე პირობებს არ უპირიტილებს იმს, ვისაც ამ საქმისათვის აუარებელი ფული დაუხარჯავს და მათ, ვისაც ამ 45 წლის განმავლობაში ხელი არ გაუძღვია. მთავრობა ჰქვია, რომ მუშები ამ საქმეს ვერ მოაწყობენ, იმიტომ კი არაა, ვითაც მუშები ასეთი ორგანიზაციისთვის მოუზადებელი იყვნენ, არამედ უსადსობით. ისე კი კეთილი სურვილით მხოლოდ ჯოჯოხეთია მოკარწყული. როდესაც კანონსა ჰქვნი, მის კონსერვატორობასა და ლიბერალობას კი არ უნდა მიატყობთ გულისხმობით. არამედ გადაწყვიტოთ რამდენად შეესაბამება იგი ცხოვრების მოთხოვნილებას. თუ განდათ რუსეთის სამილიონ მუშას, მრეწველობის შექმნელსა და მისი სახელის მოშვეს კარგად და წესიერად მოწყობილი საეკიპო დახმარება ჰქონდეს, მთავრობის კანონპროექტი უნდა მიიღოთ. ავადმყოფთა ექიმობით მომენტის საკითხი სწყდება და კმაყოფილებიან მუშები, რომელიც 45 წლის განმავლობაში შეტყუდნი არიან უფასოდ ექიმობასა, იგი აკმაყოფილებს აგრედვე მრეწველთა, რომელთაც საშუალება ექნებათ აწარმოონ კარგი საქმე, კეთილ აღამიანთაგან შექმნილი; აკმაყოფილებს სახელმწიფოს ინტერესებიც, რადგან ქარხნის მანქანასთან დასწავლებულთა კეთილ-დღეობისთვის ზრუნვა სახელმწიფოს უპირველეს მოვალეობას შეადგენს. რომელითა აფორიზმს ნუ დავიწყებთ: ვინც სწრაფად იძლევა, იგი ერთობლად იძლევა (ტაშის ცემა) (დასახვლელი იქნება)

ახალი ამბავი

საბჭოთა პარტია

ქალაქის გამგეობამ ტფილისის გუბერნატორს დასამტკიცებლად ქალაქის საბჭოს 10 ოქტომბრის სხდომის დადგინდება წარუდგინა, იმის შესახებ, რომ ნაძალადეველბთ და ლოტის გორის მცხოვრებთ ნება მიეცეს დაეგროვონ გამოსასყიდი მიწები.

ქალაქის საკრედიტო საზოგადოებაში ქალაქის თვითმმართველობის რწმუნებულად არჩეულ იქნა ა. მ. გარუნიანი.

ზოგადი თანამდებობის პირთა მიერ აღძრულ შუამდგომლობის გამო, რომ შეაკეთონ ქუჩები: დიდი მთავრისა, გინზაისისა, უჩენისა, შესახვევი, პასტერისა, ელისაბედისა, ანდრეევისა, ჩერკეზივილისა, გოგოლისა და კიროვის, ტფილისის ქალაქის მოურავმა გუბერნატორს აღნიშნა, რომ გარდა სამისა, ქალაქის გამგეობა ყველა ქუჩების შეკეთებას შეუდგა. დიდი მთავრის გინზაისის და უჩენის ქუჩების შეკეთება კი გადაიდება, სანამ მოხსენებულ ქუჩებიდან გადაჩენილ

სესხის რაოდენობა არ გამოირკვევა, რადგან ამ შესწორების შესახებ ხარჯი ამა წლის ხარჯთ-აღრიცხვაში არ შევაო.

კვირის, 30 ოქტომბრის, ავღობის სახალხო სახლში შესდგება შეერთებული კრება ქარაფელ, რუს და სამეზ ამომრჩეველებისა, რომელზედაც კანდიდატების სერეთო სიას შეიმუშავებენ.

ტფილისის საბიჯო კომიტეტმა აცნობა მ. ჯამგაროვეს (ბოსკოვი), ბათუმის საბიჯო კომიტეტს, ქუთაისის საადგილ მამულო ჰანკს, ბაქოს ქალაქის საკრედიტო აზნააკობის და საბ რეო კომიტეტს, რომ ტფილისის ბიჯოზე საფინდო ოპერაციები დაიწყო და სთხოვა ფსიან ქალაქების ყიდვა-ყავიდე-სათვის აქაურ ბარეთი ისარგებლონ.

ახალი წერხია სესხის ამხანაგობის გახსნის ნება დართეს: სოფ. კახში, ბელაქანში, (ხაქოლქი) სოფ. ტოროში და რუსში (გორ. მხ.) კახის და ბელაქანის ამხანაგობას, ძირითად თანხად ათასი მანეთი მიეცემა და მოკლევადიანი სესხად კი—ათასი მანეთითი; რუსისა და ტოროსის—ძირითადი 1 ათასი და მოკლევადიანი სესხად კი—სამი ათასი თითოს.

წმინდი ამბავი

24 ოქტომბრის, დამის 12 საათზე მშხევი გახსნა რაეის ქუჩაზე, (იხგახას დადმართა) გოგოშანთაგან სახლში № 1, მდგარე თანამდის ქარხანის. გამოწვევდ იქმს გეგმავს მქრბევი რაზმი, მაგრამ ვერსადან მიავადნენ და დამის სამ საათზე გეგმავს მდგარე მანქანა, ქარხანა სუად ერთთანად გააწავა. დანა მხადად ქვეტყიას კედლები. გეგმავს ქარხანს დაქსნენ ტუ. შაფაგმისტრა და მისი თანამშევეტი, ზარადი დიდა.

საზოგადოებანი და კრებანი.

დღეს, 26 ოქტომბრის, კავკასიის ნამეხტნიკის საბჭოს კრება დანიშნული. სხვათა შორის განიხილვენ საკითხებს: 1) იმ მიდგებულ ბავშვების მდგომარეობის გაუმჯობესებას, რომელიც შვიდი წლისანი გახდნენ და არავის უშვილდის. 2) ქუთაისის გუბერნატორის შუამდგომლობა, რომ საერობო თანხიდან მის განკარგულებაში გადაიქცეს ზედმეტი ხარჯთ-აღრიცხვა 940 მანეთი დაბა ყვირილაში ხიდის შესაკეთებლად და 3) ნებაბრება, რომ ჰიატიგორსკის ქალაქის თვითმმართველობამ უძრავ ქონების დაგროვებაში გრძელ ვალიანი სესხი 396,000 მან. აიღოს.

ქალაქის საბჭოს უკანასკნელ კრებაზე სხვათა შორის ორი საყურადღებო საკითხი გაიჩნა, რომელიც

მელმაც ხანგრძლივი კამათი გამოიწვია. პირველი საკითხი ქალაქის ლომბარდის სადაქციონო კამერის თხოვნა რომ სასამართლოში მისი საქმის გარჩევის დროს ჯამგარი მიეცეს, რადგან ის განამართლეს. გამოირკვა, რომ წინეში ისე არეულად მოჰყავდა ეს, რომ მოწყობა არღუთინესკიმ განსაზღვრული ჩვენება ვერ მისცა სასამართლოში. ქალაქის ბუხალტერია ამბობდა, რომ შადინოვს 600 მან. გაუფლანგავსო. ექსპერტებად მოწვეული საბუღალტრო ბანკის ბუხალტერები კი ამტკიცებდნენ, რომ ქალაქის ბუხალტერია სტეფაო. ხმოსანმა ტერტროვმა სთქვა, გამგეობამ დაფრთხილებიან რომ წარმოებისათვის დიდათხოვაო. ამ დროს ერთმა ხმოსანთაგანმა შენიშნა, რომ ამავე მიზნით შესაძლოა, მაშასადამე, მიეღო ბუხალტერიის დათხოვნაო. შ. შადინოვს უარს უთხრეს.

შეორე საკითხი უფრო მშვევე რყო. ის ეხებოდა მომავალ არ ჩვენებს. კენქის ყრით იყოს ხმოსნების არჩევა, თუ ბარათებით. 16 ხმით 15-ის წინააღმდეგ საბჭომ დაადგინა, ხმოსნების არჩევა ბარათებით მოხდესო.

სასამართლო.

23 ოქტომბრის ქ. გორში ტფილისის საოლქო სასამართლოს პირველი სისხლის სამართლის განყოფილების სესია გაემგზავრა. სესიაში შედიან სასამართლოს წევრები: ნ. ა. ტარსიძე და ა. ა. კარაგევი, ბრალდებულის ამხანაგად ვ. ა. ნაზაროვი. სესიის კრებები 24 ოქტომბრიდან 1 ნოემბრამდე გაგრძელდება.

კავკასიი

ეპისკოპოზი ყოველად საზღვრულად აღაპიტი ეკატერინოსლავში გადაიყვანეს. ყლ საზღვრულად ეპისკოპოსი კავკასის და მოზდოკის ალაპტი, როგორც სარწმუნო წყაროდან გავიგეთ, ძლიერ კარგი აზრისა ყოფილა კავკასის ქარტულ საზოგადოებაზე.

6 ოქტომბრის ქართული სკოლის ყველა მასწავლებელ-ნოსწავლენი სარაჯოვილის არყის ქარხანაში იყვნენ სექსტუარსიოდ. მშვენიერმა ამადმა ხელი შეუწყო ექსპურსიას. საღამოს 5 საათზე მოსწავლენი დაბრუნდნენ დიდათ ნასიამოვნებ.

მეშინი

ყრუ მუნჯ ბავშვების მზრუნველი ამირ კავკასიის განყოფილება სთხოვს ქუთაისის ქალაქის საბჭოს ყოველწლიური დახმარების და ნიშნის საშუალებათა გასაძლიერებლად განყოფილებას მიზსადმი. ხალხს გულბრწყვილიდა სწამს, რომ აქ ზედმიწიან ერთმანეთს ქებული მსაჯული და მისი ცოლის, ლამაზი თამარის, საყვარელი. ვი იმ აღამიანს, რომელიც შუალაგმდე ამ კოშკში დარჩება და მით ხელს შეუწყობს ზურაბისა და იმ ყმაწვილის ჰაენმანსო.

თანა (წამოდგება) აი ეს გახლავთ ლეგენდა ამა კოშკისა.

ზურაბი (სათს დახედავს და წამოდგება) უკვე პირველის მეოდებ დია... წავიდეთ დავიძინოთ. (დამილით) ნუ შეუშლით ხელს ზურაბისა და იმ ყმაწვილის ჰაენმანს, თორემ უბედურება შეგვემთხვევა.

თანა. წავიდეთ, ბ. მალხაზ.

მალხაზი. იცით თუ რა რომ თქვენის ნებაც იქნება, მოდი ამშვენიერ ოთახში დამაძინეთ. მე ისეთი ილტაცებული ვარ ყოველივე იმიოი რაც აქა ვნახე და გავფრთხე, რომ მომესურვა აქ ყოფნა, აქ დამაძინეთ, გთხოვთ.

თანა. მერე არჩილებიას არ გეშინიანთ?

ზურაბი. მაგას მამალი ჩგლისაც არ ეშინიან. (იციან).

თანა. კეთილი. ზურაბ, ჩიდი და ბიჭი უთხარი ლოგინი აქ ამოიტანოს. მე მინამ ტახტს მოვამზადებ.

ნადა აქვს ყრუ-მუნჯ ბავშვებისათვის თავშესაფარის მოწყობა და სწავლება. განყოფილების სკოლაში იღებენ ყრუ-მუნჯ ვაჟებს 8-10 წლისას, თუ რომ მათ ფიზიკური ნაკლებობა არ ექნებათ და სულით ავადმყოფნი არ იქნებიან. თითო ბავშვის შენახვა წლიურად 300 მანეთად ჯდება.

წელს, გაზუხულზე, ქალაქის საბჭომ, საყარაულო შემოსავალ-გასავლის განხილვის დროს, დაადგინა თავისი საკითხებთა დასაქმაციყოფლებლად აილა სესხად სალორის აგარაკის დაკრავებით 136,675 მანეთი. ამ სესხით მას უნდა გაესტუმრებინა ხაზინის ვალი, ქალაქის საკითხებისათვის შექმნილი ორიოდე მამული, აიგო სკოლის შენობა, მოკარწყულა ქუჩები და სხვა. როგორც ბ. გუბერნატორი ქალაქის მოურავს ატყობინებს, კავკასიის ნამეტნიკს არ დაუშეკიცებია საბჭოს დადგენილება.

კრემენჩუგის ქალაქის გამგეობა წინადადებას აძლევს ქუთაისის, მხარის დაუქიროს წინაგან საქმეთა სამინისტროს წინაშე, რომ იმ გადასახარების ნახევარი, რომელიც ხაზინის მიერ იკრებებ ქალაქის უძრავ მამულზე დაწ, საკანონმდებლო წესით ქალაქების სასარგებლოდ გადაიღოს, რადგან ხსენებული მამულებით ერთად დაიტვირთა ვადასახლებით და ქალაქის თვითმმართველობათ აღარ შეუძლიათ ახალი გადასახადი დადგან თავის სასარგებლოდ. უამისოდ კი ქალაქები მეტად გაჭირვებულ ფინანსურ მდგომარეობაში იმყოფებიან.

ციხის მქარბელ რაზმის უფროსს იღვე იაშვილს თხოვნა მიუტია პოლკეისტრისათვის, 19 თებერვალს აკოპოვის მისახვევში ცეცხლის ქრობის დროს დაგზავდი და, რადგან ქ. პირურგიულ განყოფილებაში ადგილი არ იყო, კერძოდ ვიწმოდ, რაც 121 მან. დამიჯდა და საზოგის შემდგომლობა გამოიწვი ქალაქის გამგეობასთან, ეს ფული მომეტესო.

ხუთშაბათს, 26 ოქტომბრის, ქალაქის თეატრში, წ. კ. ს. ქუთაისის განყოფილება გამართავს ილიას საღამოს, ცოცხალ სურათებით.

მონაწილეობენ: მომღერალი ვანო სარაჯოვილი, გრ. დიასამიძე, სოფ. მგლობლიშვილი, ოლ. კასაძე, კირაკიაზანი, მ. ქორელი, ბენაროვისა, ლმ. ჟუხაძე, ქ-ნი ნ. გიგაური და ქუთაისის დასი. ფასები საბერფისა. დასაწყისი საღ. 8 საათზე.

წელს, ენკნისთვეში, ქიათურის გზით 2.455.500 ფუთი შავი ქვა გაუტანათ; 1 იანვრიდან 1 ოქტომბრამდე კი 34.066.500 ფუთი. შარზან იმავე რიცხვებში გაუზიდა.

ზურაბი. მივიღავ, მივიღავ... დამე მშვიდობისა, მალხაზ.

მალხაზი. დამე მშვიდობისა, ზურაბ, გამდლობ.

(ზურაბი გავ. ხან-გაძლივა დუმილი თანა და მალხაზა უნებრულბანას გრძობენ. ზოლოს ისევე თანა დაიწყებ.)

თანა. მალხაზ შენ აქა ხარ ჩემთან და მე... მე... არ მოელოდა განა ჩემგან?.. როდესაც ჩემმა ქმარამ მითხრა, რომ შენ იმისი მეგობარი ხარ, თითქოს გულში მქლები ჩამიქრესო, ისე გავხდი. (თითქმის ცრემლით) მალხაზ, დანაშაუვარ შენს წინაშე... მაგრამ რა შექნა, ამა მითხარი? შენ შორს იყავი წასული... შენი აღარა ვიცოდი რა... და მე-კი ისეთ მდგომარეობაში ჩავვარდი, რომ იძულებული გავხდი ასე მომეცეპულიყავი... მაპატიე, მაპატიე, ჩემო მალხაზო...

მალხაზი. რა გეწყობა, ჩემო თინა... რაც მოხდა, მოხდა! თავის გაპართლება რა საჭიროა!

თანა. არა, მე თავს არ ვიმართლებ ან რითი, რითი გავმართლებ?

მალხაზი (ამოხვევით) მე კი მიყვარდი... მიყვარხარ და მიყვარები.

თანა. მეც მეც მიყვარხარ, ჩემო სულს ღმებ.

ნათ: ენკნისთვეში—866.500 ფუთი და 9 თვის განმავლობაში კი—34.792.350 ფუთი

წელს ზღვიან გაუტანათ ენკნისთვეში—2,682.088 ფუთი, 1 იანვრიდან 1 ოქტომბრამდე 33.666.178 ფუთი. შარზან ენკნისთვეში—280 230 ფუთი, ცხრა თვის განმავლობაში—34.239.915 ფ. წელს ფოთის ნავისადგურიდან გაუზიდათ 1.940.665, ბათუმიდან—741,428 ფუთი.

წელს სექტემბრის განმავლობაში სხვა და სხვა ქვეყნებში შავი ქვა გაუტანათ: ინგლისში 595.454 ფ., ბელგიაში—372.164 ფ. ბოლოგარიაში 649.426 ფ. ჩრ. ამერიკის შვერ. შტ.—325.643 ფ. საფრანგეთში—328.625 ფ. გერმანიაში—116 776 ფ. ავსტრო-უნგრეთში—20000 ფ. ამხრე რუსეთში—274.000 ფუთი, სულ—2.682.088 ფუთი. (მხათ.)

კ რ მ ს ი ს ი ა

სოფ. ნაოლაღვეი (ქუთაისის გზა). მხათობის სიყუყუე, სოფ. ნაოლაღვეში 16 ოქტომბრის დილის 8 ს. და 35 წუთზე ძლიერი მიწის ძვრა ყოფილა. უბედურება არა მომხდარია. მხოლოდ დიდი შიში განუტოდა ხალხს. ნაშუაღღვის ორ საათზე კი ისევ დაძრულა მიწა, თუმცა სუსტად. მთელი დამე მცხოვრებლებს შიშიში გაუტარებიათ, რადგანაც დედამიწის გულიდან ისმოდა ყრუ გუგუნე და თან მიწის ძვრაც იყო ხოლმე, თუმცა სუსტი. 17 ოქტომბრის დილის 4 საათზე და შემდეგ 9 საათზე იმ მძლავრად იძრა მიწა, თორემ, რომ მავიდები, სკამები და ხალხი აქეთ იქით მიხალ-მოხალა.

სოფ. განარჯია მუხური (ზუგდიდის მხარა). 12 ოქტომბრის, დილის 7 საათზე ოთხი ბოროტ-მომქმელი თავს დაესხა სოფელ განარჯიას მუხურის მცხოვრებ ფუხვთა ქიათურის და მომკლეს. სიკვდილის წინ განაცხადა, ორი ვაგარდილი ყაჩაღი იყო ანაბაძე და ვარდანიო და ორიც განარჯიას მუხურის მცხოვრებნი ძაკუნია, დარსანია და დიმიტრი ლიპარანძო. ლიპარანძე და დარსანია შეიპყრეს.

შეცდომის გასწორება ჩვენს გაზეთში დაბეჭდილი ფელეტონი მიტევება თარკმანი იყო რუსულიდან, მისი ავტორი ავგარეკია, რაც გაზეთში ნახსენები არ იყო.

ამოგრიველთა კრებანი სოლაგრაში

ავლობრელი ამომრჩეველები ორ ჯგუფად გაიყვნენ. პირველმა ჯგუფმა კრება გამართა შაბათს, 23 ოქტომბრის, ავლობრის სახალხო თეატრში, რომელსაც 68 ცენზიანი ამომრჩეველები (ამ დროს შემავა მხახური და თან დოგანს შემოადანს.)

მსახური. (თინას) ბატონი გიბ-მობთ.

თანა. სად არის?... წებო?

მსახური. ეს არის ეხლა საწოლ ოთახში შებრძანდა.

თანა. მაშ შენ დაგე ლოგინი. დამე მშვიდობისა, ბ. მალხაზ.

მალხაზი. ძილი ნებისა, ქ. თინა.

(თანა გავ. მსახური ლოგინს და აგებს)

მსახური. (ლოგინის დაგებას რომ გაათავებს) ხომ არას მიბრძანებთ, ბატონო?

მალხაზი. არაფერს; შეგიძლიანთ წახიდეთ.

მსახური. დამე მშვიდობისა.

მალხაზი. გამდლობთ. (მსახური გადის).

(მარტო დარჩენილი მალხაზი ჩამოჯდება ლოგინზე და დიდ ხანს ზეწმია).

მალხაზი. ოჰ, თინა, თინა... (ბოლოს ჩაქრავს სანთელსა და დაწვება).

(სტეპანოვ რამდენიმე ხანს ზეწავს ამ სოზნდელს უნდა განსაზღვროს სინამდვილე და სიზმარი. ბოლოს, ოთახი ცის ფერი განათდება, ისე რომ მაყურებელი უნდა არჩევდეს ოთახის ავეჯისა და მოქმერ პირთა სილუეტებს დაიწყება სიზმარი ზურაბ-მალხაზის არჩილი გამართლებ და შუა ოთახში დადგება; ბატარა ხან

სიონგარკი კლუბი

დრამატული ესკიზი 1 მოქმედებად.

ზურაბი. მერე და სწორედ იმ დღეს, რა დღესაც ზურაბი სასახლეში იქმნა გაწვეული, ჩვეულებისამებრ, თამარმა მოიწვია თავისი საყვარელი იმ ოთახში. ის დიდი შეყვარებულებმა აქ გატარეს... დამე საბეტარი სიამოვნებისა... ზურაბი კი იმ დღესვე მორჩენილიყო საქმეს მეფის სასახლეში, მეფესთანვე ეგზიშენა და შინსაკენ წამოსულიყო, თავის ოჯახში, თავის ლამაზ ცოლთან და საყვარელ ბატარა ვაჟთან. მიუხელოვდა თუ არა თავის ციხედარბაზს, კოშკის საკმლით რაღაც არა ჩვეულებრივი სინათლე შეამჩნია. საზრისიანმა ზურაბმა მაშინათვე გაიფიქრა, აქ რაღაც ამბავიო და ცხენი გამოაშურა. აბა, ბიჭებო, მომყვილითო—მიადახა მხლებელთა თანაც სიბრთხილი იხმობა:—ცხენიდან ქვეყის შორი-ახლო ჩამოხდა და, კეთილ, მარტოკა გამოსწვია ციხისაკენ. ცხენთან თურმე არბინა ეს კიბე; მივიდა კარებთან და ნახა, რომ შიგნიდან გადარბულია. „ბეი, მანდ ვინა ხართ?“ შეკვილა, შეადგრა კარები და მის თვალებს წარმოუდგა თავისი ცოლი ვიღაც ახალგაზრდა ყმაწვილთან მწოლიარე.

ცეცხლივით ენთო მოტყუებული ქმარი; იღვც ხალხმა და ტურფა გაგორდა. აფუ, შენს უნამუსობასო, უთხრა თურმე ზურაბმა თავის ცოლსა; იმ დამესვე გასწვია სახლისაკენ და მეფეს მოახსენა ყოველისფერი. მიეფენ მოუწონა:—ღირსეულ ქართველს, ღირსეული მართლმსაჯულება მოგხდენიო,—და დანიშნა სახელმწიფოს მსაჯულად.

მალხაზი. მერე თამარი?

ზურაბი. არავინ იცის თურმე სად განქრა, დაბრუნებულა ზურაბი სახლში, ასულა კოშკში, მაგრამ ვერცარც ვაგინ მოკლულ ყმაწვილისა და ვიღაც ცოლი ვეღარსადა უბოვია. უნახავს მხოლოდ თავისი ბატარა ვაჟი, რომელიც აღსაზრდელად მეფის სასახლეში გაუტანა.

მალხაზი. მაშ, მაგ გადმოცემაში თამარი და მისი საყვარელი აღარ იხსენიება?

თანა. თამარი არა, მაგრამ... ყური დაუდგეთ.

ზურაბი. მაგასაც გეტყვი. მართლაც, თამარის ლეგენდა არა იცისრა, ხოლო იმ ყმაწვილზე კი არას

გავამცნობს თქმულები. დარჩა ზურაბი თავის ახლში მარტოდ-მარტო, მწარე კენწიანთ აფორიკებული გულით... ვარამ-ვაჯახად გარდაეცა სიცოცხლე. ყოველ დამე ამოდოდა თურმე აქ, ამ კოშკში და მწარედ სტრიოდა ბედ-უკლამი დაბრალიბებულ ეტლსა და მისი ტორილი სევდის ღრუბლად ეღებოდა მთელს არე მარეს. ერთ დამეს, ტორილის დროს, მას გამოეცხდა აჩრდილი თამარის საყვარლისა, საყვედურით დაატყრა თავის მკვლელს: „რისთვის მომკალი, რისთვის გავკიმწარე ბედნიერება თამარისა და მე“,—უთხრა აჩრდილმა.—„აი ხედავ, ხომ გქენჯნის სვინი-დისი, ხომ გაგიმწარდა სიცოცხლე?... გავკირვებული და შიშით აცხცახებული ზურაბი ძირს განერთხო და პატივებს ეგდებოდა აჩრდილს. იმ დამის შემდეგ ჩემი წინაპრი განავტობდა ყოველ დამე ამ კოშკში სიარულს, ხოლო ტორილის მაგიერ მის წინაშე გამოცხადებულ აჩრდილს პატივებს შესთხოვდა.

მალხაზი. აჩრდილი ყოველ დამე ევლინებოდა?

ზურაბი. ყოველ დამე... ხალხი ამბობს რომ, ეხლაც კი, შუალამის შემდეგ, ყოველთვის მოისმის კოშკიდან ვეღრება ზურაბისა აჩრდილი.

სადმი. ხალხს გულბრწყვილიდა სწამს, რომ აქ ზედმიწიან ერთმანეთს ქებული მსაჯული და მისი ცოლის, ლამაზი თამარის, საყვარელი. ვი იმ აღამიანს, რომელიც შუალაგმდე ამ კოშკში დარჩება და მით ხელს შეუწყობს ზურაბისა და იმ ყმაწვილის ჰაენმანსო.

თანა (წამოდგება) აი ეს გახლავთ ლეგენდა ამა კოშკისა.

ზურაბი (სათს დახედავს და წამოდგება) უკვე პირველის მეოდებ დია... წავიდეთ დავიძინოთ. (დამილით) ნუ შეუშლით ხელს ზურაბისა და იმ ყმაწვილის ჰაენმანს, თორემ უბედურება შეგვემთხვევა.

თანა. წავიდეთ, ბ. მალხაზ.

მალხაზი. იცით თუ რა რომ თქვენის ნებაც იქნება, მოდი ამშვენიერ ოთახში დამაძინეთ. მე ისეთი ილტაცებული ვარ ყოველივე იმიოი რაც აქა ვნახე და გავფრთხე, რომ მომესურვა აქ ყოფნა, აქ დამაძინეთ, გთხოვთ.

თანა. მერე არჩილებიას არ გეშინიანთ?

ზურაბი. მაგას მამალი ჩგლისაც არ ეშინიან. (იციან).

თანა. კეთილი. ზურაბ, ჩიდი და ბიჭი უთხარი ლოგინი აქ ამოიტანოს. მე მინამ ტახტს მოვამზადებ.

ზურაბი. მივიღავ, მივიღავ... დამე მშვიდობისა, მალხაზ.

მალხაზი. დამე მშვიდობისა, ზურაბ, გამდლობ.

(ზურაბი გავ. ხან-გაძლივა დუმილი თანა და მალხაზა უნებრულბანას გრძობენ. ზოლოს ისევე თანა დაიწყებ.)

თანა. მალხაზ შენ აქა ხარ ჩემთან და მე... მე... არ მოელოდა განა ჩემგან?.. როდესაც ჩემმა ქმარამ მითხრა, რომ შენ იმისი მეგობარი ხარ, თითქოს გულში მქლები ჩამიქრესო, ისე გავხდი. (თითქმის ცრემლით) მალხაზ, დანაშაუვარ შენს წინაშე... მაგრამ რა შექნა, ამა მითხარი? შენ შორს იყავი წასული... შენი აღარა ვიცოდი რა... და მე-კი ისეთ მდგომარეობაში ჩავვარდი, რომ იძულებული გავხდი ასე მომეცეპულიყავი... მაპატიე, მაპატიე, ჩემო მალხაზო...

მალხაზი. რა გეწყობა, ჩემო თინა... რაც მოხდა, მოხდა! თავის გაპართლება რა საჭიროა!

თანა. არა, მე თავს არ ვიმართლებ ან რითი, რითი გავმართლებ?

მალხაზი (ამოხვევით) მე კი მიყვარდი... მიყვარხარ და მიყვარები.

თანა. მეც მეც მიყვარხარ, ჩემო სულს ღმებ.

მალხაზი. მივიღავ, მივიღავ... დამე მშვიდობისა, მალხაზ.

მალხაზი. დამე მშვიდობისა, ზურაბ, გამდლობ.

(ზურაბი გავ. ხან-გაძლივა დუმილი თანა და მალხაზა უნებრულბანას გრძობენ. ზოლოს ისევე თანა დაიწყებ.)

თანა. მალხაზ შენ აქა ხარ ჩემთან და მე... მე... არ მოელოდა განა ჩემგან?.. როდესაც ჩემმა ქმარამ მითხრა, რომ შენ იმისი მეგობარი ხარ, თითქოს გულში მქლები ჩამიქრესო, ისე გავხდი. (თითქმის ცრემლით) მალხაზ, დანაშაუვარ შენს წინაშე... მაგრამ რა შექნა, ამა მითხარი? შენ შორს იყავი წასული... შენი აღარა ვიცოდი რა... და მე-კი ისეთ მდგომარეობაში ჩავვარდი, რომ იძულებული გავხდი ასე მომეცეპულიყავი... მაპატიე, მაპატიე, ჩემო მალხაზო...

მალხაზი. რა გეწყობა, ჩემო თინა... რაც მოხდა, მოხდა! თავის გაპართლება რა საჭიროა!

თანა. არა, მე თავს არ ვიმართლებ ან რითი, რითი გავმართლებ?

მალხაზი (ამოხვევით) მე კი მიყვარდი... მიყვარხარ და მიყვარები.

თანა. მეც მეც მიყვარხარ, ჩემო სულს ღმებ.

სახლი 800 მან, აღმოაჩნდა ამის შემდეგ ვეჭვითი ემყარება სამს დოკუმენტს, სილინაძე სწავს, რომ ივანოვი 12 იანვარს ბაქოში ყოფილა და 13 და 14 იანვარს ტფილისში და მისასადამე 13 იანვარს კრასნოდარსკში ფულის გაცემას ვერ მოახერხებდა და სთხოვ მოსამართლეთ ბრალდებულ ივანოვის სრულს გამართლებას.

გვერდებში ზვირიგმა, აღეცხა ნოვმა და ედნოვმა მოითხოვეს სრული გამართლება, პირველმა—სტრატაძის, მეორემ მის. ივანოვისა და მესამემ კოსტავის, რადგან ამათი მონაწილეობა აღნიშნულ ბოროტ-მოქმედებში არაფრით მტკიცდება. სხდომა 15 წამით სწყდება.

კომენდანტს წინადადება მისცა, დაემორჩილებოდა, როცა უფრო მიიღეს, ოსმალები ორი საათის განმავლობაში ქალაქს ზარბაზნის ესროდნენ. სროლის დროს იტალიელები ვერძო სახლებში იყვნენ და მალულნი. სროლის შემდეგ მისცა მდგომარეობა წინადადება მისცა უსოფელთა ელჩებს მცხოვრებლებთან ერთად ქალაქი დასტოვებოთ, იტალიელთა მოაგრობასთან ელჩების მოვლითა და გერმანული უწყველად სჯიმესა. სიცილიელ ემზადებან.

სამი დაჯიჯი, მასხის გუბაში მიღებულია: ინჟინერ რენკერდ და მესერის ინჟინერ ზუგუნი, შიგანტორე რიპის და სულაიყან—ზოგისი, მუღაბდობის სახეის.

ტფილისში მოღობი: ბათუმისკენ: ხანაძე № 6, I—III კლასი ნაშადად. 1 ბ. 52 წ., ხადეხტა N 4, დილ. 9 ბ. 30 წ., ხანაძე N 5, ნაშადად. 4 ბ. 35 წ.

ბათუმისკენ: ხანაძე N 5, ნაშადად. 4 ბ. 9 წ., ხადეხტა N 3, —დილ. 7 ბ. 56 წ. ნიჭი მარ. N 1.—ხად. 8 ბ. 58 წ. შიგანტორე: ხად. N 72—73, —დილ. 7 ბ. 27 წ.

ჩინეთის რევოლუცია

დ ე მ ე მ ე ი 24 ოქტომბერი. შანხაი. ზუანზუში შაბათს იმპერატორის დროშის ქვეშ ჩინეთის სამი ნაწილის ტრანსპორტი შემოვიდა. იმპერატორის დროშის მაგიერ რევოლუციონერებმა თავისი აფრიკალის რაზმები, რომელნიც რევოლუციონერებს მიემხრნენ, ერთმანეთს მისასდნენ.

კისი და რევოლუციონერების მოლაპარაკებამ უნაყოფოდ ჩაიარა, მორიგება ვერ მოხდა. რევოლუციონერები დაიხილნენ ფაულბოტენ დინასტიის გადაყენებას და რესპუბლიკის გამოცხადებას.

იქილიმ იწყება, ოსმალითა რაზმმა დინასტიის დასაცვევა იტალიელთა ჯარის ერთი რაზმა, წაართვა ორი ზარბაზნი და ოთხი მსწრაფლ-მროლი.

თავარი და ხალხი

გვგავი. 16 ოქტომბერს ქართულ თეატრის დარბაზში ადგილობრივი ქართულ სცენის მოყვარულთა ჯგუფმა წარმოადგინა ირეთლის 5 მოქმედების დრამა „დამარცხებული“.

ბანსხალეზანი

ბანსხალეზანი: ხანაძე N 6, I—III კლასი ნაშადად. 1 ბ. 52 წ., ხადეხტა N 4, დილ. 9 ბ. 30 წ., ხანაძე N 5, ნაშადად. 4 ბ. 35 წ.

ბათუმისკენ

ბათუმისკენ: ხანაძე N 5, ნაშადად. 4 ბ. 9 წ., ხადეხტა N 3, —დილ. 7 ბ. 56 წ. ნიჭი მარ. N 1.—ხად. 8 ბ. 58 წ. შიგანტორე: ხად. N 72—73, —დილ. 7 ბ. 27 წ.

დ ე მ ე მ ე ი

დინასტიის მდგომარეობა. ბერლინში პეტინიდან აუწყებენ დინასტიის მდგომარეობა გაუარესდა; იმპერატორის სახლობს უკანასკნელმა ამბებმა გული გაუტეხა. ამბობენ, პატარა იმპერატორი ამერიკელთა მისიონარს დაჰმალეს. შინაგან საქმეთა მინისტრის მადების დროს რეგენტი ქვითინებდა და ეხვეწებოდა, დინასტია გადაარჩინე როგორცმეო.

დეკრეტი

ბერლინი. ადგილობრივი ხალხი 22 ოქტომბერი. საზღვარ-გარე. შტატარტი. ტრანსპორტის გაგონად. სამი მოკლედა, 15 დატრიალი.

დეკრეტი

ბერლინი. ადგილობრივი ხალხი 22 ოქტომბერი. საზღვარ-გარე. შტატარტი. ტრანსპორტის გაგონად. სამი მოკლედა, 15 დატრიალი.

ბათუმისკენ

ბათუმისკენ: ხანაძე N 5, ნაშადად. 4 ბ. 9 წ., ხადეხტა N 3, —დილ. 7 ბ. 56 წ. ნიჭი მარ. N 1.—ხად. 8 ბ. 58 წ. შიგანტორე: ხად. N 72—73, —დილ. 7 ბ. 27 წ.

ბათუმისკენ

ბათუმისკენ: ხანაძე N 5, ნაშადად. 4 ბ. 9 წ., ხადეხტა N 3, —დილ. 7 ბ. 56 წ. ნიჭი მარ. N 1.—ხად. 8 ბ. 58 წ. შიგანტორე: ხად. N 72—73, —დილ. 7 ბ. 27 წ.

ბათუმისკენ

ბათუმისკენ: ხანაძე N 5, ნაშადად. 4 ბ. 9 წ., ხადეხტა N 3, —დილ. 7 ბ. 56 წ. ნიჭი მარ. N 1.—ხად. 8 ბ. 58 წ. შიგანტორე: ხად. N 72—73, —დილ. 7 ბ. 27 წ.

ბათუმისკენ

ბათუმისკენ: ხანაძე N 5, ნაშადად. 4 ბ. 9 წ., ხადეხტა N 3, —დილ. 7 ბ. 56 წ. ნიჭი მარ. N 1.—ხად. 8 ბ. 58 წ. შიგანტორე: ხად. N 72—73, —დილ. 7 ბ. 27 წ.

ბათუმისკენ

ბათუმისკენ: ხანაძე N 5, ნაშადად. 4 ბ. 9 წ., ხადეხტა N 3, —დილ. 7 ბ. 56 წ. ნიჭი მარ. N 1.—ხად. 8 ბ. 58 წ. შიგანტორე: ხად. N 72—73, —დილ. 7 ბ. 27 წ.

ბათუმისკენ

ბათუმისკენ: ხანაძე N 5, ნაშადად. 4 ბ. 9 წ., ხადეხტა N 3, —დილ. 7 ბ. 56 წ. ნიჭი მარ. N 1.—ხად. 8 ბ. 58 წ. შიგანტორე: ხად. N 72—73, —დილ. 7 ბ. 27 წ.

ბათუმისკენ

ბათუმისკენ: ხანაძე N 5, ნაშადად. 4 ბ. 9 წ., ხადეხტა N 3, —დილ. 7 ბ. 56 წ. ნიჭი მარ. N 1.—ხად. 8 ბ. 58 წ. შიგანტორე: ხად. N 72—73, —დილ. 7 ბ. 27 წ.

ბათუმისკენ

ბათუმისკენ: ხანაძე N 5, ნაშადად. 4 ბ. 9 წ., ხადეხტა N 3, —დილ. 7 ბ. 56 წ. ნიჭი მარ. N 1.—ხად. 8 ბ. 58 წ. შიგანტორე: ხად. N 72—73, —დილ. 7 ბ. 27 წ.

ბათუმისკენ

ბათუმისკენ: ხანაძე N 5, ნაშადად. 4 ბ. 9 წ., ხადეხტა N 3, —დილ. 7 ბ. 56 წ. ნიჭი მარ. N 1.—ხად. 8 ბ. 58 წ. შიგანტორე: ხად. N 72—73, —დილ. 7 ბ. 27 წ.

ბათუმისკენ

ბათუმისკენ: ხანაძე N 5, ნაშადად. 4 ბ. 9 წ., ხადეხტა N 3, —დილ. 7 ბ. 56 წ. ნიჭი მარ. N 1.—ხად. 8 ბ. 58 წ. შიგანტორე: ხად. N 72—73, —დილ. 7 ბ. 27 წ.

ბათუმისკენ

ბათუმისკენ: ხანაძე N 5, ნაშადად. 4 ბ. 9 წ., ხადეხტა N 3, —დილ. 7 ბ. 56 წ. ნიჭი მარ. N 1.—ხად. 8 ბ. 58 წ. შიგანტორე: ხად. N 72—73, —დილ. 7 ბ. 27 წ.

ბათუმისკენ

ბათუმისკენ: ხანაძე N 5, ნაშადად. 4 ბ. 9 წ., ხადეხტა N 3, —დილ. 7 ბ. 56 წ. ნიჭი მარ. N 1.—ხად. 8 ბ. 58 წ. შიგანტორე: ხად. N 72—73, —დილ. 7 ბ. 27 წ.

ბათუმისკენ

ბათუმისკენ: ხანაძე N 5, ნაშადად. 4 ბ. 9 წ., ხადეხტა N 3, —დილ. 7 ბ. 56 წ. ნიჭი მარ. N 1.—ხად. 8 ბ. 58 წ. შიგანტორე: ხად. N 72—73, —დილ. 7 ბ. 27 წ.

ბათუმისკენ

ბათუმისკენ: ხანაძე N 5, ნაშადად. 4 ბ. 9 წ., ხადეხტა N 3, —დილ. 7 ბ. 56 წ. ნიჭი მარ. N 1.—ხად. 8 ბ. 58 წ. შიგანტორე: ხად. N 72—73, —დილ. 7 ბ. 27 წ.

ბათუმისკენ

ბათუმისკენ: ხანაძე N 5, ნაშადად. 4 ბ. 9 წ., ხადეხტა N 3, —დილ. 7 ბ. 56 წ. ნიჭი მარ. N 1.—ხად. 8 ბ. 58 წ. შიგანტორე: ხად. N 72—73, —დილ. 7 ბ. 27 წ.

ბათუმისკენ

ბათუმისკენ: ხანაძე N 5, ნაშადად. 4 ბ. 9 წ., ხადეხტა N 3, —დილ. 7 ბ. 56 წ. ნიჭი მარ. N 1.—ხად. 8 ბ. 58 წ. შიგანტორე: ხად. N 72—73, —დილ. 7 ბ. 27 წ.

ბათუმისკენ

ბათუმისკენ: ხანაძე N 5, ნაშადად. 4 ბ. 9 წ., ხადეხტა N 3, —დილ. 7 ბ. 56 წ. ნიჭი მარ. N 1.—ხად. 8 ბ. 58 წ. შიგანტორე: ხად. N 72—73, —დილ. 7 ბ. 27 წ.

ბათუმისკენ

ბათუმისკენ: ხანაძე N 5, ნაშადად. 4 ბ. 9 წ., ხადეხტა N 3, —დილ. 7 ბ. 56 წ. ნიჭი მარ. N 1.—ხად. 8 ბ. 58 წ. შიგანტორე: ხად. N 72—73, —დილ. 7 ბ. 27 წ.

ბათუმისკენ

ბათუმისკენ: ხანაძე N 5, ნაშადად. 4 ბ. 9 წ., ხადეხტა N 3, —დილ. 7 ბ. 56 წ. ნიჭი მარ. N 1.—ხად. 8 ბ. 58 წ. შიგანტორე: ხად. N 72—73, —დილ. 7 ბ. 27 წ.

ბათუმისკენ

ბათუმისკენ: ხანაძე N 5, ნაშადად. 4 ბ. 9 წ., ხადეხტა N 3, —დილ. 7 ბ. 56 წ. ნიჭი მარ. N 1.—ხად. 8 ბ. 58 წ. შიგანტორე: ხად. N 72—73, —დილ. 7 ბ. 27 წ.

ბათუმისკენ

ბათუმისკენ: ხანაძე N 5, ნაშადად. 4 ბ. 9 წ., ხადეხტა N 3, —დილ. 7 ბ. 56 წ. ნიჭი მარ. N 1.—ხად. 8 ბ. 58 წ. შიგანტორე: ხად. N 72—73, —დილ. 7 ბ. 27 წ.

ბათუმისკენ

ბათუმისკენ: ხანაძე N 5, ნაშადად. 4 ბ. 9 წ., ხადეხტა N 3, —დილ. 7 ბ. 56 წ. ნიჭი მარ. N 1.—ხად. 8 ბ. 58 წ. შიგანტორე: ხად. N 72—73, —დილ. 7 ბ. 27 წ.

ბათუმისკენ

ბათუმისკენ: ხანაძე N 5, ნაშადად. 4 ბ. 9 წ., ხადეხტა N 3, —დილ. 7 ბ. 56 წ. ნიჭი მარ. N 1.—ხად. 8 ბ. 58 წ. შიგანტორე: ხად. N 72—73, —დილ. 7 ბ. 27 წ.

ბათუმისკენ

ბათუმისკენ: ხანაძე N 5, ნაშადად. 4 ბ. 9 წ., ხადეხტა N 3, —დილ. 7 ბ. 56 წ. ნიჭი მარ. N 1.—ხად. 8 ბ. 58 წ. შიგანტორე: ხად. N 72—73, —დილ. 7 ბ. 27 წ.

ბათუმისკენ

ბათუმისკენ: ხანაძე N 5, ნაშადად. 4 ბ. 9 წ., ხადეხტა N 3, —დილ. 7 ბ. 56 წ. ნიჭი მარ. N 1.—ხად. 8 ბ. 58 წ. შიგანტორე: ხად. N 72—73, —დილ. 7 ბ. 27 წ.

ბათუმისკენ

ბათუმისკენ: ხანაძე N 5, ნაშადად. 4 ბ. 9 წ., ხადეხტა N 3, —დილ. 7 ბ. 56 წ. ნიჭი მარ. N 1.—ხად. 8 ბ. 58 წ. შიგანტორე: ხად. N 72—73, —დილ. 7 ბ. 27 წ.

ბათუმისკენ

ბათუმისკენ: ხანაძე N 5, ნაშადად. 4 ბ. 9 წ., ხადეხტა N 3, —დილ. 7 ბ. 56 წ. ნიჭი მარ. N 1.—ხად. 8 ბ. 58 წ. შიგანტორე: ხად. N 72—73, —დილ. 7 ბ. 27 წ.